

han vilde overlade denne Sag til deres egen Bedømmelse, uden at de skulde søge Amtsraadets Tilladelse.

Den højtærede Minister omtalte der- ved vort Ændringsforslag om Præste- gaardsjorden og Herregaardene, som vi forlangte skulde udleveres til Kommunerne for 20 Gange den Indtægt, de bevislig have haft i de sidste 20 Aar. Den højt- ærede Minister har ikke læst vort Æn- dringsforslag. Jeg tillod mig at vifte lidt med det for at gøre den højtærede Mi- nister opmærksom paa, hvad der staar deri, men den højtærede Minister tog ikke Hensyn dertil, men fortsatte Traaden paa det Grundlag, han havde sat sig i For- vejen. Nu, da jeg har Ordet, vil jeg dog gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at baade med Hensyn til Præste- gaardsjord og med Hensyn til Herregaards- jord staar der udtrykkeligt, at den skal tilbydes Kommunen ved indtrædende Em- bedsledighed, henholdsvis Forpagtnings- ledighed, „saafremt Staten ikke selv agter at benytte Ejendommen eller bortfæste Jorderne“. Saafremt Staten ikke vil det, er det, at Kommunerne have en Ret til at forlange denne Jord, men ikke før. Jeg synes, at den højtærede Minister skulde have set dette først, saa vilde han have indset, at al den Tale om Kongens Foged, som Kommunerne kunde møde med, er ud i det blaa. Jeg vil dog ikke antage, at den højtærede Minister anser denne Regering for saa svagt begavet, at den, hvis en saadan Præstegaardsjord eller Herregaard ikke havde givet Indtægt i de sidste 20 Aar, vilde skyde den Sag fra sig sely og sige: Vi evne ikke at bringe noget som helst ud af den, og lade den gaa over til Kommunerne. Men hvis saa var, hvis Staten eller Præsterne ikke havde faaet noget ud af den i de sidste 20 Aar, og vi heller ikke i al Fremtid kunde vente at faa noget ud af den, ser jeg ikke noget galt i, om man ogsaa af- leverede den til de respektive Kommuner. Det var, sagde den højtærede Minister, saa overordentligt vanskeligt at regne ud, hvor meget den bevislige Indtægt havde været. Jeg tror nu ikke, at det i de fleste Tilfælde vilde være saa vanskeligt. Præstegaardsjorderne saavel som Herre- gaardene ere jo i det væsentlige forpag- tede ud. Skulde det være et saa over- ordentligt vanskeligt Regnestykke at faa regnet ud, hvor meget denne Forpagt- ningsafgift havde udgjort i de sidste Aar? Jeg synes ikke, det skulde overgaa et Mi- nisteriums Kræfter at faa det regnet ud.

Der er i alt Fald Folk, der ikke ere blevne Ministre, som ret let kunne stille det op og nogenlunde rigtigt regne det ud, og hvis den højtærede Minister vil søge min Assistance, skal jeg love ham, at jeg i mange Tilfælde skal klare den Historie for ham.

Nej, al denne Tale om Kongens Fo- ged synes jeg ligger lidt vel langt ude i det blaa. Det er vist nærmest gjort for at vifte lidt for Vælgerne med det, fordi man mangler Grunde til at imødegaa de Forslag, der ere stillede af Mindretallet. Jeg kan ikke indrømme, at det just er nødvendigt at vifte paa denne Maade. Mig forekommer det, at naar man giver Staten, Ministeren, en Adgang til selv at forsøge sig, og han saa erkender, at han ikke magter det, ja saa er det en anden Sag, saa synes jeg, Kommunerne maa have Røt dertil. Den højtærede Ministers Standpunkt er et andet. Han mener, at har Jorden i de sidste 20 Aar givet Nul eller endog Minus, skal man fortsætte der- med. Nu ryster den højtærede Minister paa Hovedet. Men hvad skal man da? Ja, jeg indrømmer ogsaa, at jeg blev no- get forbavset over den højtærede Ministers Politik i Gaar. Jeg synes, det var en ganske mærkelig Politik af Finansmi- nisteren, at fortsætte paa den Maade. Det skal interessere mig, næste Gang den højtærede Minister faar Ordet, at høre, hvad han har i Baghaanden. Mig be- kendt — og jeg tror ogsaa, at den højt- ærede Minister hos sit eget Parti kan faa noget at vide om dette Forhold — ligger Staten inde med saa mange Gaarde, som den har sat saa mange Penge til paa, at de nu staa den i det tredobbelte af, hvad Gaardene nu ere værd. Den højtærede Minister vil sikkert overhovedet ikke af med disse Gaarde, og selv om han vil, er jeg noget bange for, at hans høje Chef ikke vil. Der foreligger et bestemt Eks- empel paa, at dette ikke er Tilfældet. Det kender den højtærede Minister lige saa godt som jeg.

Nej, det, vi ville med vore Ændrings- forslag, det synes jeg, ogsaa fra en Fi- nansministers Synspunkt, maa være det rette. Det er dette, at naar det viser sig, at en Præstegaards Jord eller en Herre- gaards Marker ikke have givet noget nævneværdigt Udbytte eller maaske endog have givet Minus — som den højtærede Minister siger — i de sidste 20 Aar, er det paa Tide at tage Sagen op og se at gøre den Jord frugbringende, hvad den sikkert kan blive. Det er det, vi søge at